

Прегледни рад

Петар Ђ. РАЈЧЕВИЋ*

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
Учитељски факултет Призрен, Лепосавић

РАД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „БРАНКО РАДИЧЕВИЋ“ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ И УСПЕХ НА КРАЈУ 2016/2017. И 2017/2018. ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

Апстракт: Основна школа у Косовској Митровици под данашњим називом „Бранко Радичевић“ основана је 1920. године. Од тада успешно се развија у сваком погледу. Прилозима мештана Косовске Митровице подигнута је школска зграда од тврдог материјала са четири учионице и једном наставничком канцеларијом. По завршетку радова било је то једно од најлепших здања у овом граду. После Другог светског рата добила је назив Прва српска основна школа. С обзиром на то да се повећао број деце и да су постојећи капацитети били недовољни, изграђена је нова зграда основне школе на Лисич Пољу. Године 1956. школи је дато име „Бранко Радичевић“ по славном песнику из епохе српског романтизма. Школа се приближава прослави једног века успешног рада. За то време кроз њу су прошле бројне генерације ученика.

Кључне речи: Бранко Радичевић, Косовска Митровица, образовање.

УВОД

*„Са Бранком Радичевићем су у националну књижевност
први њиш ушли њесме са изразитио лирским мојивима и расјоложењем.
Те њесме су њрвенсјивено њевале о радосји и лејошамa младосји.“*
(Српски великани, 2011: 89)

Песме, радост, лепота и младост основне су асоцијације које карактеришу школски живот. То је, свакако, био одлучујући разлог да се једна од школа у Косовској Митровици назове по прослављеном песнику Бранку Радичевићу. Основна школа „Бранко Радичевић“ у Косовској Митровици једна је од српских школа на северу Косова и Метохије која и у периоду

* Ванредни професор, petar.rajcevic@pr.ac.rs

од 1999. године ради према наставним плановима и програмима које је донело и одобрило Министарство просвете у Влади Републике Србије. С обзиром да се на овом простору, преко реке Ибар задржало српско становништво, а дошао је и изванредан број прогнаних из других делова покрајине, и да се ради о градској школи, наставу је у 2016/2017. школској години похађао 601 ученик, док је у 2017/2018. школској години било 610 ученика. Њихов број се и даље повећава.

Школа је средствима и радом српског живља основана 1920. године. Имала је четири учионице и наставничку канцеларију. У то време сматрана је једном од најлепших зграда у Косовској Митровици. После Другог светског рата радила је под именом Прва српска основна школа. Са порастом броја ученика јавила се потреба за изградњом нове зграде. До реализације је дошло на простору Лисич Поља. Школи је решењем Општинског народног одбора, 31. јануара 1956. године, дато име по великом српском песнику Бранку Радичевићу. У складу са општим кретањима, од четвороразредне школа је прерасла у осморазредну (осмолетка). „Развојем Косовске Митровице и повећаног броја ученика као и обавезног осмогодишњег школовања указала се потреба за накнадним проширењем простора. Изграђена је нова школска зграда 1990. године и исте године 1. септембра предата на коришћење“ (Годишњи план и програм рада ОШ „Бранко Радичевић“, 2016/2017: 1). Добра организација рада омогућила је плодну сарадњу са друштвеном средином. Успешна традиција налаже да се и у будућности постављају амбициозни планови и очекивања од свих субјеката ове установе, како руководства, наставника, осталих запослених, тако и од ученика.

ДЕФИНИСАЊЕ ОСНОВНИХ ПОЈМОВА

Основни појмови за потпуније разумевање теме о којој се пише су: Бранко Радичевић, Косовска Митровица, образовање.

Бранко Радичевић рођен је у чиновничкој породици у Славонском Броду 28. марта 1824. На крштењу је добио име „Алексије“ (Милосављевић, 2011: 20). Умро је у Бечу 1. јула 1853. године. „Када је у 29. години живота умро од туберкулозе и сахрањен на сиротињском гробљу св. Марка у Бечу испратила га је мала група пријатеља и поштовалаца, међу њима и млади песник Јован Јовановић будући Змај. Ниједан српски лист није забележио његову смрт. Изгледало је да се узбуна изазвана појавом његове прве књиге сасвим стишала и да је песничко име потонуло у заборав. Но, био је то само привремен заборав или намерно прећуткивање, јер се око Бранка већ почела да ствара легенда која је с протицањем времена све више расла. Када су његове кости пренесене из Беча и сахрањене на Стражилову (1883), тај догађај прерастао је у велику националну, општесрпску манифестацију, која је показала у какву је величину

у протеклих тридесет година израстао Бранко Радичевић“ (Деретић, 2019: 32). Познати је српски романтичарски песник. Уз Ђуру Даничића био је најоданији присталица и следбеник Вукове реформе правописа српског језика и увођења народног језика у књижевност. Више школа, других институција и манифестација у Србији називају се његовим именом. И једна од основних школа у Косовској Митровици названа је по овом славном песнику.

Косовска Митровица је једна од најстаријих насеобина на Косову и Метохији. „У околини Косовске Митровице, на локалитетима 'Фафос 1', 'Фафос 2' и 'Љушта' нађени су предмети материјалне културе, на основу којих се види да је овај крај био настањен још пре седам хиљада година“ (Радуловић и Митровић, 2000: 38). Налази се у северном делу Косова и Метохије. Седиште је Косовскомитровичког управног округа. Име овог места први пут се помиње у средњовековним писаним документима. Настало је по цркви Светог Димитрија Солунског (Дмитровици) која је била испод звечанског утврђења. „У средњовековној Србији и у време робовања под Турцима Косовска Митровица није имала велики значај. Она је била мало насеље под Звечаном, на чијем се врху налазила тврђава и двораци Немањића“ (Радуловић и Митровић, 2000: 39). Године 1315. цркву је српски краљ Милутин даровао својој задужбини манастиру Бањска. Убрзанији развој града започео је у 19. веку. Томе је нарочито допринео завршетак пруге Солун-Косовска Митровица 1873. године. Тада је постала значајан трговачки центар и утоварна станица за робу и стоку из овог краја, Рашке области и Црне Горе, која се извозила према Средоземљу и унутрашњости Турске царевине. „Турска је, као велика суседна земља, била незаобилазни партнер Србије, нарочито у трговини“ (Дедовић, 2019: 331).

Косовска Митровица се налази на 496 метара надморске висине. Окружена је планинама Мокром Гором и обронцима Голије и Копаоника. Кроз град теку реке Ибар, Ситница и Љушта. Северно од града почиње Ибарска клисура. Кроз њу Ибар тече ка Краљеву, где се улива у Западну Мораву. На том путу у њега се уливају реке Бањска, Студеница и друге мање реке и потоци.

У својој књизи *Косово и Метохија: рай и услови мира*, Јелена Гускова пише о страдањима у јужној српској покрајини од стране НАТО пакта за време седамдесетосмодневног бомбардовања 1999. године. Она истиче да се највећи број бомби сручио на Приштину. „Други град по броју ваздушних удара био је Призрен... У Москви је амбасада Југославије издавала

Слика 1. Песник
Бранко Радичевић

Информативни билтен, у коме је јавност информисана о догађајима у Југославији, о жртвама, о помоћи која је земљи неопходна. Билтен од 7. маја био је посвећен жртвама НАТО агресије. У њему је стајало да је више од четири стотине грађана убијено НАТО бомбама приликом рушења косовско-метохијских градова: Приштине, Ђаковице; Призрена, Косова Поља, Урошевца, **Косовске Митровице** (П. Р.), као и избегличких кампова у Ораховцу, Србици, Витини и другим местима“ (Гускова, 2014: 221). Дошло је до великих померања становништва која су условила прилагођавање новонасталој ситуацији.

Северна Косовска Митровица после ратних дешавања 1999. године и НАТО бомбардовања представља једину градску средину на Косову у којој су Срби већина. Тренутно то је један од најзначајнијих политичких, образовних и здравствених центара за Србе на Косову. У граду се налази седиште Универзитета који је премештен из Приштине. Чине се напори да се наставни рад одвија несметано и квалитетно. Ту се, такође, налази клинички центар, који је једини здравствени центар за Србе на Косову. У Северној Косовској Митровици, на узвишењу, са свих страна доступна погледу, налази се нова црква Светог Димитрија. За тему којом се бавимо интересантно је образовање па је потребно да се укратко дефинише и овај појам.

Основа речи образовање потиче из црквенословенског језика. Има значење које повезујемо са ликом, сликом, обликом, обличјем, угледом, примером, образом, лицем... У народној педагогији Срба образ је симбол поштења и части, образ је морална категорија. Ослања се на уверење да је по образу (лику) Божјем створен човек. Позната је изрека: „ко држи образ, држи Бога у себи“. Уз васпитање, образовање је данас један од два основна педагошка процеса и појма. образовање представља основу целокупног васпитања личности. Дефинише се и као „процес овладавања сазнањима (до којих су дошле науке) и усвајања уверења, погледа на свет, људско друштво и човека, као и односа према научним, уметничким и културним достигнућима и вредностима и развијање способности“ (Круљ и сар., 2003: 153). Дакле, укратко, образовање је усвајање знања и развијање способности...

РАД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „БРАНКО РАДИЧЕВИЋ“ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ

Рад Основне школе „Бранко Радичевић“ потребно је посматрати у контексту образовања и рада осталих основних школа на Косову и Метохији, уз пуно уважавање посебности које има свака основна школа. На то указују бројна проучавања рада и делатности основних школа на Косову и Метохији (Рајчевић, 2019; 2018а; 2018б; 2017; 2016; 2015; 2014; Миленовић, 2012). Уз Основну школу „Свети Сава“, Основна школа „Бранко Радичевић“ у Косовској Митровици представља један од значајних стубова на којима почива

основношколско васпитање и образовање деце узраста од 7. до 11. године. У свом развојном току требало је савладати бројне тешкоће. Један од задатака малобројних, српских народних школа у отоманској царевини био је „да васпитавају децу у народном духу и да их спремају за грађански живот, а нарочито да шире просвету и писменост у народу...“ (Чановић, 1976: 117). Међутим, у реализацији своје мисије пред школама су се испречавале бројне тешкоће и препреке. „Положај српских школа и српских учитеља у Старој Србији био је тежак и несигуран јер су стално били на удару турских власти и Арбанаса“ (Недељковић, 2000: 86).

Цитирани аутор наводи примере честих претреса српских школа, осуђивања, затварања, убијања учитеља, учесталих ноћних напада, покушаје паљења и паљења школских зграда... „Напади на српске школе, као и претреси турских власти били су на просторима Старе Србије честа појава. Јануара 1903. године у српску школу у селу Врачеви (Новопазарски округ) упао је Турчин Абедин Алкасовић и батинама разјурио српску децу из школе“ (Недељковић, 2000: 87). Октобра исте године на годину дана затвора осуђен је призренски свештеник Стојан Зивсаревић јер је полиција након претраге његове куће пронашла књигу „Плач Старе Србије“ Читајући ову књигу и упоређујући актуелно стање на просторима Косова и Метохије, (почетак 21. века) најбоље уочавамо континуитет страдања српског живља и методе терора које се и данас примењују без страха од санкција за такве поступке.

У време робовања под Турцима, „био је онемогућен сваки даљи економски и културни напредак, а српско школство, које је било углавном црквеног карактера, прогањано је заједно са Црквом. Касније је, као што се зна, било обнављања манастирских школа, али о световним школама у овом најстаријем делу Србије може се говорити тек од почетка XIX века“ (Вукадиновић, Богавац, 2001: 53). Национално буђење и активности предузимане у вези с тим у Србији у првој половини XIX века а пре свега отварање школа представљало је инспирацију и мотив да богатији Срби, углавном трговци и виђенији свештеници крену са оснивањем школа. Тако је, првих деценија XIX века дошло до оснивања школа у Гњилану, Призрену, Пећи, Приштини, Ђаковици, Вучитрну, Косовској Митровици и другим крајевима...

Вукадиновић и Богавац (2001: 61) истичу да „на почетку XX века за поробљене народе наступају бољи дани јер ’болесник са Босфора’ све више губи утицај на Балкану. Просветним приликама нису ишли наруку ни балкански ратови 1912-1913. године, као ни Први светски рат 1914-1918. године. У условима дуготрајне борбе за преживљавање школовање није могло да представља приоритет.

Тек након стварања прве Југославије „приступило се сређивању просветних прилика у земљи. Држава, ратом и економски потпуно исцрпљена, пружала је помоћ колико је могла... Јер, што пре је требало надокнадити

изгубљено како би се могли уложити нови напори за изградњу бољег и модернијег система световног основног образовања“ (Вукадиновић, Богавац, 2001: 55). Дошао је ред и на оживљавање школе у Косовској Митровици.

Залагањем и средствима српског становништва основна школа у Косовској Митровици је основана 1920. године, дакле, неколико година по ослобођењу од вишевековне, турске власти и почетног економског опоравка. Имала је четири учионице и наставничку канцеларију. Познато је да је у време настанка била једна од најлеших зграда у Косовској Митровици. После Другог светског рата имала је назив Прва српска основна школа. Са порастом града и броја ученика јавила се потреба за изградњом нове зграде. То је постигнуто на простору Лисич Поља. Решењем Општинског народног одбора, школи је 31. јануара 1956. године, дато име по великом српском песнику Бранку Радичевићу. Од четвороразредне школа је прерасла у осморазредну школу познату под општим називом осмолетка. Развојни ток условио је нову потребу за проширењем простора. Због тога је изграђена данашња школска зграда која је 1. септембра 1990. године предата на коришћење. Налази се у Улици Џона Кенедија.

Слика 2. Основна школа „Бранко Радичевић“

Основна школа „Бранко Радичевић“ у Косовској Митровици препознатљива је по томе што међу првима спроводи реформске захтеве, уводи многе иновације. Прати и примењује у раду модерну технологију. Унапређују се материјално-технички услови васпитно-образовног рада што, између осталог, доприноси могућности реализације принципа примерености

потребама сваког ученика и њиховој већој мотивацији у постизању још бољих резултата у свим васпитно-образовним областима. Једна од иновација ове школе је и увођење електронског дневника пре осталих школа на овом простору. Од страних језика у школи се уче енглески и француски. Настава се одвија у две смене.

Школске 2016/2017. године наставу је, од првог до осмог разреда, похађао 601 ученик (320 м и 281 ж). Број ученика по разредима, у току и на крају школске године, је следећи: I разред 101 ученик (51 м, 50 ж), II разред 75 ученика (35 м, 40 ж), III разред 70 ученика (37 м, 33 ж), IV разред 78 ученика (37 м, 41 ж), V разред 71 ученик (38 м, 33 ж), VI разред 70 ученика (38 м, 32 ж), VII разред 73 ученика (46 м, 27 ж) и VIII разред 63 ученика (38 м, 25 ж).

Ученици првог разреда оцењени су описним оценама. Само петоро ученика VI разреда (сви м) оцењено је недовољним успехом (1 са једном недовољном оценом и 4 са две недовољне оцене). Ученици свих осталих разреда на крају другог полугодишта 2016/2017. школске године оцењени су позитивном оценом. По разредима успех је следећи: II разред одлични 64 (30 м, 34 ж), врло добри 7 (2 м, 5 ж), добри 1 (0 м, 1 ж), довољни 3 (3 м, 0 ж); III разред одлични 49 (24 м, 25 ж), врло добри 13 (8 м, 5 ж), добри 7 (5 м, 2 ж), довољни 1 (0 м, 1 ж); IV разред одлични 62 (28 м, 34 ж), врло добри 10 (5 м, 5 ж), добри 4 (2 м, 2 ж), довољни (0 м, 0 ж); V разред одлични 43 (19 м, 24 ж), врло добри 26 (18 м, 8 ж), добри 2 (1 м, 1 ж), довољни (0 м, 0 ж); VI разред одлични 34 (15 м, 19 ж), врло добри 20 (11 м, 9 ж), добри 11 (7 м, 4 ж), довољни (0 м, 0 ж); VII разред одлични 41 (24 м, 17 ж), врло добри 18 (12 м, 6 ж), добри 13 (9 м, 4 ж), довољни 1 (1 м, 0 ж); VIII разред одлични 32 (18 м, 14 ж), врло добри 10 (4 м, 6 ж), добри 19 (15 м, 4 ж), довољни 2 (1 м, 1 ж). Није било неоцењених ученика.

Број изостанака са часова по разредима је следећи: II разред 510 (510 часова оправданих изостанака), III разред 1863 (1839 оправданих часова и 24 неоправдана часа), IV разред 1416 (1407 оправданих и 9 неоправданих), V разред 3127 (3105 оправданих и 22 неоправдана), VI разред 4663 (4456 оправданих и 207 неоправданих), VII разред 2318 (2224 оправдана и 94 неоправдана) и VIII разред 6333 (6232 оправдана и 101 неоправдани). Укупан број изостанака је 20206 (19749 оправданих и 457 неоправданих).

Од дисциплинских мера примењене су следеће: у VI разреду изречена су 3 укора директора школе (3 м, 0 ж), у VII разреду 1 ученик (м) добио је укор одељењског старешине а 2 ученика (м) добила су укор одељењског већа. Укупно 3 васпитне дисциплинске мере. У VIII разреду изречено је 6 укора одељењског већа (сви м). Укупно је изречено 12 васпитних дисциплинских мера (сви м), од тога: 1 укор одељењског старешине, 8 укора одељењског већа и 3 укора директора.

Из статистичког извештаја о успеху ученика по одељењима за 2017/2018. школску годину видљиво је да је укупан број ученика већи од претходне године (610). Од тога броја било је 317 м и 293 ж. По разредима: I разред 83 (39 м и 44 ж), II разред 99 (50 м и 49 ж), III разред 77 (37 м и 40 ж), IV разред 69 (37 м и 32 ж), V разред 74 (34 м и 40 ж), VI разред 72 (39 м и 33 ж), VII разред 63 (35 м и 28 ж) и VIII разред 73 (46 м и 27 ж).

Ученици првог разреда оцењивани су описним оценама и сви су успешно савладали планом и програмом предвиђене садржаје. У II разреду (II 1, II 2, II 3, II 4) било је 85 одличних (43 м и 42 ж), 12 врло добрих (6 м и 6 ж) и 2 добра (1 м и 1 ж). У III разреду (III 1, III 2, III 3, III 4) било је укупно 65 одличних (30 м и 35 ж), 7 врло добрих (3 м и 4 ж), 4 добра (3 м и 1 ж) и 1 ученик оцењен оценом довољан (1 м, 0 ж). У IV разреду (IV 1, IV 2, IV 3, IV 4) била су 53 одлична ученика (25 м и 28 ж), 12 врло добрих (9 м и 3 ж), 3 добра (3 м, 0 ж) и 1 ученик оцењен оценом довољан (0 м, 1 ж). У V разреду (V 1, V 2, V 3, V 4) било је 47 одличних ученика (20 м и 27 ж), 20 врло добрих (10 м и 10 ж) и 7 добрих (4 м и 3 ж). У VI разреду (VI 1, VI 2, VI 3, VI 4) био је 41 одличан ученик (17 м и 24 ж), 26 врло добрих (19 м и 7 ж) и 5 добрих (3 м и 2 ж). У VII разреду (VII 1, VII 2, VII 3, VII 4) било је 29 одличних (11 м и 18 ж), 22 врло добра (14 м и 8 ж), 7 добрих (5 м и 2 ж) и 5 ученика оцењених оценом довољан (5 м, 0 ж). У VIII разреду (VIII 1, VIII 2, VIII 3, VIII 4) било је 38 одличних (21 м и 17 ж), 19 врло добрих (13 м и 6 ж) и 16 ученика оцењених оценом добар (12 м и 4 ж).

Број часова изостанака са наставе био је најмањи у трећем разреду а највећи у осмом разреду. Од петог до осмог разреда био је у сталном порасту. Оправданих изостанака у I разреду (I 1, I 2, I 3, I 4) било је 1484 часа. У II разреду (II 1, II 2, II 3, II 4) 1171 час. У III разреду (III 1, III 2, III 3, III 4) била су 222 часа. У IV разреду (IV 1, IV 2, IV 3, IV 4) 510 часова. У V разреду 2132 часа. У VI разреду (VI 1, VI 2, VI 3, VI 4) била су 2372 часа. У VII разреду (VII 1, VII 2, VII 3, VII 4) било је 2967 часова. У VIII разреду (VIII 1, VIII 2, VIII 3, VIII 4) евидентирано је 3086 оправданих часова изостанака са наставе.

Неоправданих часова у разредној настави (I до IV разред) није било. У сва четири одељења петог разреда било је 15 неоправданих часова. У сва четири одељења шестог разреда било је 25 неоправданих часова. У сва четири одељења седмог разреда било је 118 неоправданих часова. У сва четири одељења осмог разреда било је 149 неоправданих часова изостанака са наставе. Укупно је било 307 неоправданих изостанака.

Број укупних часова изостанака са наставе по разредима био је следећи: I разред 1484 часа, II разред 1171 час, III разред 222 часа, IV разред 510 часова, V разред 2147 часова, VI разред 2397 часова, VII разред 3085 часова и VIII разред 3235 часова изостанака. Збирни износ изостајања са наставе у току школске године је 14251 час (оправдани и неоправдани). Просечан износ изостанака са наставе је 23,36 часа по ученику.

Из податка да није било потребе за изрицањем било какве предвиђене васпитно дисциплинске мере ни једном ученику у току школске године може се закључити да је васпитно-образовна клима у школи психолошки повољна, наставни рад организован на завидном нивоу, да ученици прихватају такву организацију као своју, осећају се угодно у таквој средини и подржавају је.

Наставу реализује 55 адекватно стручно оспособљена учитеља и наставника. У једној смени наставу похађа 25 одељења. Школа има 7 кабинета и велику физкултурну салу. Продужени боравак ученика организује се у два одељења. Започето је са првим разредом. Односи се на дневни период од 11 до 15 часова. У продуженом боравку раде волонтери, просветни радници школе према договору са школском управом. Рад укључује часове енглеског језика, информатике, физичког васпитања. За сву децу у продуженом боравку обезбеђена је ужина. Ученици и наставници су поносни на своје школске новине – часопис ЦИЦ. Овде се у пракси потврђује да „основни предуслов научног образовног програма мора ... бити школа која детету дозвољава да слободно развија лични живот“ (Монтесори, 2018: 35). Велике заслуге за то има руководство школе као и сви наставници.

Директор школе је Иван Запорожац, професор физичког васпитања. На овој одговорној дужности је од краја 2013. године. Међу неке од успеха постигнутих у том временском периоду са задовољством убраја повећање броја ученика за око 200 у односу на ранији период. Такође, ту је и побољшање укупних услова за одвијање васпитнообразовног рада, почетак примене електронског дневника, као и увођење продуженог боравка у школи, што је први пример те могућности на просторима Косова и Метохије.

Педагог школе је Верица Ђурић, такође искусни школски посленик.

Кроз школу су прошле многе генерације ученика које су успешно настављале своје школовање у бројним средњим школама и на факултетима. Ову школу похађали су многи касније успешни и истакнути људи у различитим занимањима (просветни радници, здравствени радници, радници у сфери културе, правници, економисти и други). Међу најуспешније и најпознатије сврстава се Милош Красић, прослављени фудбалер.

ЗАКЉУЧАК

После ратних дешавања, тј. бомбардовања територије (уже) Србије и њене АП Косова и Метохије од стране земаља НАТО пакта 1999. године, Косовска Митровица северно од реке Ибар представља једину градску средину на Косову у којој Срби чине већинско становништво. У њој се задржао и изванредан број протераних из других места. То је разлог да су и потребе за основношколским образовањем деце веће у односу на друга насеља. Уз Основну школу „Свети Сава“, Основна школа „Бранко Радичевић“ у Косовској

Митровици један је од важних стубова на којима се заснива основношколско образовање и васпитање деце у условима крхког мира и релативне слободe. Школске 2016/2017. године наставу је похађао 601 ученик од првог до осмог разреда, док их је у школској 2017/2018. години било 610. Број ученика и даље се повећава. Чине се напори да рад у Основној школи „Бранко Радичевић“ у Косовској Митровици ни по чему не заостаје за стандарди-ма (условима) у раду основних школа у централном делу Србије. Наставни кадар је стручно заступљен а води се рачуна и о просторним капацитетима, примени савремене опреме и увођењу модерне наставне технологије у раду. Школа се, између осталог, издваја по чињеници да је прва, на овим просторима, прихватила примену електронског дневника. Ово је једина школа на просторима Косова и Метохије у којој се организује целодневни боравак деце. Школа постиже запажене резултате у свим васпитно-образовним областима. Ученици ове школе успешно настављају своје стручно усавршавање у бројним средњим школама и, касније, на факултетима широм Србије.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА

- Вукадиновић, Богавац 2001: Зоран Вукадиновић, Милован Богавац. *Српска просвета и култура у Косовској Митровици 1836-1941*. Приштина: Институт за српску културу, Призрен - Лепосавић: Учитељски факултет.
- Годишњи план и програм рада ОШ „Бранко Радичевић“ (2016/2017)*. Косовска Митровица.
- Гускова 2014: Јелена Гускова. *Косово и Метохија: рат и услови мира*. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, Косовска Митровица.
- Дедовић 2019: Вукашин Дедовић. *Планови деловања Србије у Старој Србији и Македонији и методе њиховог спровођења од 1878. до 1884. године*. У: *Башћина*. Приштина – Лепосавић, број 48. Стр. 327-353.
- Деретић 2018: Јован Деретић. *Историја српске књижевности (од романтизма до краја XX века)*. Том 2. Београд: Феникс либрис, Невен.
- Krulj, Kačaror, Kulić 2003: Radenko Krulj, Sait Kačaror, Radivoje Kulić. *Pedagogija*. Beograd: Svet knjige.
- Миленовић, Ж. (2012). Упоредна анализа образовања женског становништва влашке регије Хомоље и метохијске жупе Гора. *Башћина*, 22(33), 233-249.
- Милосављевић 2011: Мила Милосављевић. *Српски великани*. Београд: ЈРЈ, Лозница.
- Montesori 2018: Марија Montesori. *Otkriće deteta*. Beograd: Propolis Books: Srpska Montesori asociјacija.
- Недељковић 2000: Славипа Недељковић. *Положај српских школа у Старој Србији почетком XX века*. У: Учитељ. Часопис Савеза учитеља Републике Србије. Број 70, Београд, Стр. 86-95.
- Радуловић, Митовић 2000: Марко Радуловић, Љубиша Митровић. *Косовскомитровачки округ*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Рајчевић 2019: П. Рајчевић, Основна школа „Свети Сава“ у косовској Митровици и успех на крају 2016/17. и 2017/18. школске године. *Башћина*, 29(48), 421-435.
- Рајчевић 2018а: П. Рајчевић, Основна школа „Бановић Страхиња“ Бањска. *Башћина*, 28(44), 315-329.

- Рајчевић 2018б: П. Рајчевић, Основна школа „Свети Сава“ у Жеровници. *Башићина*, 28(45), 395-410.
- Рајчевић 2017: П. Рајчевић, Развојни пут Основне школе „Вук Караџић“ Звечан и успех у 2016/17. години. *Башићина*, 27(43), 135-147.
- Рајчевић 2016: П. Рајчевић, Развојни пут основног школства у Лешку и околини и стање у Основној школи „Стана Бачанин“ на крају 2014/15. школске године. *Башићина*, 26(40), 155-171.
- Рајчевић 2015: П. Рајчевић, Рад основне школе у Соћаници и њених издвојених одељења. *Башићина*, 25(39), 249-262.
- Рајчевић 2014: П. Рајчевић, Основна школа „Лепосавић“ – вежбаоница Учитељског факултета. *Башићина*, 24(37), 249-265.
- Ристић 2004: Хаџи Серафим Ристић. *Плач Сјаре Србије*. Исток-Лепосавић: Дом културе „Свети Сава“: Хвосно.
- Српски великани*. (2011). Крагујевац: Империја књига.
- Сјајнистички извештај о успеху ученика*.
- Чановић 1976: Светозар Чановић. *Српске школе на Косову у XIX веку*. Приштина: Јединство.
- http://sr.wikipedia.org/sr/Косовска_Митровица 02. 06. 2018. 09.05.

Petar Đ. RAJČEVIĆ

THE WORK OF PRIMARY SCHOOL „BRANKO RADICEVIC“
IN KOSOVSKA MITROVICA AND SUCCESS EVALUATION
AT THE END OF 2016/2017 AND 2017/2018 SCHOOL YEAR

SUMMARY

Primary school in Kosovska Mitrovica under its current name 'Branko Radicevic' was founded in 1920. It has had successful development in every aspect of education ever since. The school built of solid material with four classrooms and one staffroom was erected by Kosovska Mitrovica citizen's donations. After its completion it turned out to be one of most beautiful buildings in this town. After the World war II it was named as 'Prva osnovna skola' (The First Serbian primary school). Due to the number rise of children and the fact the existing facilities were insufficient a new school was built in Lisic Polje. The school was renamed in 1956 as 'Branko Radicevic' after the famous poet from the Serbian Romantic period. The school is nearing anniversary of a century long successful work. During that time a numerous number of generations of pupils went to the school.

Key words: Branko Radicevic, Kosovska Mitrovica, education.